

RUUD VAN GESSEL

De
CHAMPAGNE
dagboeken

Meer dan een liefdesverhaal

UITGEVERIJ GLB

Colofon

Copyright © 2023 voor deze uitgave

Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Deventer

ISBN 9789036440400

NUR 340

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Postbus 583, 7400 AN Deventer

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met

Uitgeverij De Kring

Copyright © 2022 Ruud van Gessel

Alle rechten voorbehouden

Voor meer informatie of bestellen

www.boekenmetgroteletters.nl

Oekraïne (hoofdstad: Kiev) ligt in Oost-Europa en grenst in het noordoosten en oosten aan Rusland. De Oekraïense gebieden behoorden in de loop van de geschiedenis bij veel verschillende buurlanden, rijken en machthebbers. In 1918 werd de zelfstandige staat Oekraïne uitgeroepen. Al snel werd een deel daarvan ingelijfd door de Sovjet-Unie, en pas in 1991, na de val van het communisme, werd Oekraïne een democratie. In 2014 brak de Russisch-Oekraïense oorlog uit; op 24 februari 2022 begon een grootschalige Russische invasie van Oekraïne

**‘Oekraïne is nog niet vergaan.
En zal nooit vergaan zolang ik leef.’**

Vasyl Chumak, champagnemaker

Een paar maanden terug in de Champagne

Beste Jule,

‘Waarom ik terugga naar Oekraïne? Als je mijn brief gelezen hebt, zal je dat begrijpen. Ik ga je een legende vertellen uit mijn geboorteland. Mijn moeder heeft hem vaak aan me verteld toen ik een kind was. Als volwassen man weet ik nu wat ik moet doen. Ik heb geen keus. Ik kan hem je niet zelf voorlezen. Wil je me vergeven dat ik niet eens afscheid van je heb genomen?’

Wat heb ik van je genoten, van ons samenzijn en onze gesprekken en van jouw legendes over hier, de Champagne. Over het sneeuwkind; zo aandoenlijk. Het mysterieuze bos met dwergbomen in Les Vaux de Verzy: onvergetelijk. Jule, je bent een meesterverteller. Door jouw verhalen heb ik de streek in mijn hart gesloten. Ik zie dat ik hierboven hier schreef, maar ik zit nu in de trein en heb Frankrijk reeds verlaten.

De legende die ik voor je ga opschrijven doet

pijn. Het is een eeuwenoud drama over liefde en de keus om te strijden voor je vaderland: het verhaal over Dnipro en Duna – in jouw taal Dnjepr en Donau – twee machtige rivieren die door het Oekraïense gebied stromen. Hun ontstaansgeschiedenis is weer actueel geworden. Ik, Vasyl Chumak, heb gekozen. Ik wil geen lafaard zijn.

Lang, heel lang geleden waren de Dnjepr en de Donau nog geen rivieren, maar mensen. Sterker nog, ze waren man en vrouw, en ze hielden zielsveel van elkaar. Beiden dienden aan het weelderige hof van de machtige heerser, de prins van Kiev. Hij als loyaal strijder voor de prins en geroemd om zijn grote moed, en zij als spil in de majestueuze hofhouding en belast met de dagelijkse gang van zaken in het paleis. De prins was zeer gesteld op de twee en moest altijd smakelijk lachen als hij ze weer eens betrapte op een kusje tussendoor. Na zoveel jaren huwelijk was het stel nog altijd stapelgek op elkaar en onafscheidelijk. Elke dag genoten ze van hun samenzijn. 's Avonds was hun pret in bed al even heerlijk; daarna reisden ze voldaan in elkaars armen af naar dromenland, waar zij elkaar elke nacht weer tegenkwamen om te

kussen. Niets leek hun eeuwige liefde en trouw in de weg te staan.

Op een dag bedacht de prins van Kiev dat hij een feest ging geven dat alle voorgaande in luxe en weelde moest overtreffen. Kosten noch moeite mochten worden gespaard. Alles moest kunnen, zolang zijn gasten maar verrast zouden worden met excellente gerechten en ongekend amusement. Donau kreeg natuurlijk de eervolle opdracht dit feest te organiseren, en wel voor de volgende maand. Dat was heel kort dag en keihard werken voor Donau, maar samen met Dnjepr wist ze in amper vier weken alle wensen van de prins te vervullen en zelfs meer dan dat. Het paleis en de omringende tuinen werden omgetoverd tot een waar lusthof. Donau voerde met straffe hand de regie en was er als de kippen bij om te corrigeren als er wat gebeurde wat niet naar haar zin was. Dnjepr zou verantwoordelijk zijn voor het ordelijk verloop op de dag zelf. Hij maakte zich daar geen enkele zorgen over, omdat iedereen hem kende als een moedige strijder met natuurlijke autoriteit en overwicht.

De feestdag brak aan, en in korte tijd en van overal uit de Oekraïne vandaan vulde het feestterrein zich met mensen. Ze vergaapten

zich aan zoveel weelde. Er was eten en drinken in overvloed, met een keur aan gerechten en wijnen. Intussen werden de gasten vermaakt door minstrelen die met hun liefdesliedjes de vrouwen plezierden en konden rekenen op gelach van de mannen als er in hun voordrachten pikante opmerkingen gemaakt werden. Acrobaten haalden de meest spectaculaire toeren uit. Ze dansten op strak gespannen korden of zweefden door de lucht, lieten zich vanaf grote hoogte vallen, werden opgevangen en begonnen opnieuw aan hun halsbrekende toeren. Jongleurs van alle leeftijden maakten diepe indruk met de schier ontelbare ballen die ze omhooghielden, terwijl andere jongleurs alle ledematen en hun middel gebruikten om hun ringen met grote snelheid om hun lichaam te laten draaien. Elk optreden was van wereldklasse, nooit eerder vertoond in de Oekraïne. De gastheer werd overladen met complimenten, en hij was trots dat hij zijn vazallen hiermee kon laten zien dat h^{ij}, de prins van Kiev, zijn positie als baas van dit immense land meer dan waard was. Wandelend over het feestterrein gaf hij Donau welgemeende complimenten voor haar werk en hij zag vanuit zijn ooghoeken dat Dnjepr zich bescheiden had opgesteld

tussen de aanwezigen om het hele spektakel te kunnen overzien.

De sfeer op het feestterrein was heel gemoe- delijk. Wel werd in de loop van de middag een groepje jonge mannen, na overmatig drankge- bruik, steeds luidruchtiger, maar hun stoere praat werd overstemd door de muziek en nie- mand had er last van. Totdat een van hen riep dat hij als boogschutter met zijn pijl makkelijk het volgende dorp zou kunnen raken. Een hard gejoel ging op, en een andere jonge dronken- lap schreeuwde dat-ie blij mocht zijn als die pijl van hem verder dan zijn neus zou komen. Er volgde nog meer gejoel en gelach, waarop de bluffer uitdagend schreeuwde dat hij zijn pijl in één schot makkelijk over de berg aan de hori- zon zou kunnen schieten. Weer werd er tumul- tueus op gereageerd, en iemand suggereerde om de glazen nog maar eens bij te laten vul- len. De vrolijk-opgewonden sfeer kantelde toen een van de jonge mannen in het groepje zag dat Dnjepr naar hen stond te kijken. Vals stak hij zijn arm uit en richtte zijn wijsvinger naar diens hoofd, alsof zijn wijsvinger de punt van een pijl was. De andere jonge mannen zagen nu wie hun drinkebroer in het vizier had geno- men. Zoals dat gaat als te veel drank alle gren-

zen doet vervagen, keerden de jonge mannen zich als één groep tegen de moedige strijder. Ze kenden hem allemaal, en in nuchtere toestand keken ze vol ontzag tegen hem op.

‘Wie denk je wel dat je bent?’ riep de uitdager met dubbele tong naar Dnjepr. Hij kreeg bijval, en anderen riepen wat hij hier eigenlijk kwam doen. Onvast liepen ze naar hem toe en schreeuwden in koor dat hij moest toegeven dat elk van hen moediger was dan hij. Dnjepr glimlachte naar ze en spreidde zijn armen als teken van vrede. Vertrouwend op zijn natuurlijke overwicht zei hij dat hij geen trek had in een zinloze woordenstrijd. Hij adviseerde ze om te genieten van het feest en na alle drank vooral ook iets te gaan eten. Hij draaide zich om en wilde weglopen, maar kon het niet laten nog op te merken dat zijn vrouw Donau met haar pijl en boog nog verder zou kunnen schieten dan ieder van hen. Het was alsof hij een lont aanstak. Woedend vormden de mannen een kring rond Dnjepr, en hij kon niet anders dan met hen meelopen naar het arenaveld achter het paleis. Daar gaven de mannen de knechten van de prins van Kiev opdracht om een grote schietschijf van stro neer te zetten. De knechten bleven aan de rand van het veld wachten op